

quidez ex vobis in monte transfiguracionis. **M**ath. xvij. **L**uce. ix. et omnes in die ascensionis cum in celum ascendam. **A**ctu. i. (et angelos dei) qui deputati sunt in ministerium salutis fidelium filio dei. **M**atxi. iiiij. Accesserunt angeli et ministrabant ei. **H**eb. i. Nonne omnes amministratores spiritus sunt in ministerium missi. propter eos quod habent reditatem capiunt salutem. **E**zech. i. Aperte sunt inibi celi et vidi visiones dei (descendentes) ut graz illuminacionis fidelibus insinuantur (et ascendentes) ut preces Christi profidelibus deo offerantur (super filium hominem) a quod virtusque recipiunt illuminacionem: vel ascendunt angeli et predicatorum qui angelorum dicuntur dum archangela deitatis revelant quod tunc ascendere faciunt: et descendunt dum docent et predicant humilia humanitatis. ubi autem hoc viderunt discipuli expresse non legitur sed multa facta sunt que scripta non sunt est tam in figura presignata. **S**en. xxviii. ubi videt iacob scalam et dominum in mixtu scale defupit. et angelos domini descendentes et ascendentes per eam. Sed queritur in quo sed fuit maius. cognitio enim occultiorum solidi deo attribuitur. Ascendere autem et descendere angelos etiam iacob videt. Rursum quod maius quantum ad illuminacionem. quod est de maiori. est enim de cognitione humanitatis et deitatis. quod maximus est agnoscere.

re in Christo dicit autem: super filium hominem: quod cum aliis de omnitione semini sunt natu. et sic filii sunt hominem: Christus sine semine viriliter natus est. et ideo non homo sed hominem filius est. Et attende quod Nathanael dicit esse filium dei. Christus autem dicit filium hominis ut det exempla humilia de se sciendi et non alta sapientia. **R**o. xij. non alta sapientia sed humilis conscientia. **P**hilip. ij. hoc sentire in vobis quod et in Christo Ihesu. quod cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse aequaliter deo. sed in manu eius. humiliavit semetipsum. **i**c. Non enim perfert aliam patris cognitioem sicut etiam multi ignorabiles faciunt: alios sui generis pueri iactantes. sed humiles sui generis parentem matrem dicens. super filium hominem: Sic ergo finita est pars que est de testimonio Iohannis. Nequit pars quod est de manifestacione verbi facta per seipsum.

Capitulum secundum.

Et tertia die nuptie facte sunt item. **V**idetur in capitulo psalmi que est de manifestacione verbi facta per seipsum: in qua suus manifestus deitatem. dividitur autem per tres partes. In quarum prima manifestat se verbum per opere rationum et erudituum. sed quod per eruditum et operem inteditur creature rationalis sanctificatio. In secunda parte ostenditur qualitas per verbum incarnatum creaturam rationalis

sificat et i caplo. xij. quia aut p sacrificacō ex remf ad glorificacōz Ideo i fco oñdit de gloificacōne p resurrectionē et ascensionē et h̄ i caplo. ii. Prīa aut ps q̄ ē de vbi manifestacionē diuidit h̄m duos actū vbi in duas ptes Est eivbū opatiū i p̄tātē dīma- et illuiatiūn et falsitatis cecitatis conclusiūn putē sapia dei et sciā. et ideo h̄z duas ptes et has duas ptes sequit. Terciū qd uenit verbo ex hijs duob̄ q̄ ipm ē vēifica tuū et sic ps ista diuidit in tres ptes In q̄z p̄ma agitur de p̄tāte vbi put ipm evt̄ pris In secunda aut agit de illuiacōe vbi put ipsū ē sapiēcia pris. et i caplī m capitulo. vij. Quia aut p h̄ duo vīta ispirat suis Ideo i fca pte agitur de vbo put ipsū ē vita homini. Et h̄ i caplī i. xi. ca. Et ideo dicūt de vbo tria sc̄z q̄ oia p ipsū facta sūt. et q̄ ipsū est lux hominū et q̄ i ipso sic i causa h̄m ambro. vita erat. Ioh. p. P̄tas autē vbi cōfi derat sex modis Aut em̄ considerat in p̄tāte mutandi creaturas h̄m originalem rōez iuētā in ip̄si sic penes vbi manifestacionē sumit pars p̄ma de mutacionē aque in vīnu in quo miraculo deitatem creatoris in se ostendit verbum icarnatum Secūda potestas verbi ē ostensa per ordinem cultus dīni mi. quia postq̄ ostendit virtū creatoris esse in verbo osequēter

infertur q̄ debetur ei cultus a creature quam creauit. sicut etiam philosoph⁹ dicit in primo celi et mūdi et q̄ per numerum quem i uemim⁹ in creaturis magnifica m⁹ et colim⁹ deūz gloriosum em̄ nētez p̄petatib⁹ eoꝝ q̄ sūt creata et sic manifestat p̄tas vbi i purgacōe tēpli vbi colit deꝝ. et manifestacō h̄z duas p̄tātēz et in hoc secūdū caplī Tercia autē verbi p̄tas est q̄ opaf i sacramento ad sacrificacōez aie et h̄c p̄tātem manifestat in tercio et in p̄ma pte caplī quarti. Quarta autē p̄tas verbi ē in reformatōe in nature corrup̄te in corpe et h̄ duplī sc̄z h̄m corrupcōez p̄fcam et h̄m corrupcōez q̄ est in pte et q̄ ad p̄mā p̄tātem manifestat in vltia hystoria. iii caplī. q̄tū aut ad h̄m manifestatur in p̄ma hystoria caplī quīti Ex hijs at p̄tātib⁹ resultat q̄ verbo legi nō subiact⁹ sicut nec deꝝ p̄ q̄ semp opaf et q̄tū ad illā p̄tātē est ordinatiūn om̄ legū Et sic manifestat in sc̄da pte quīti caplī vbi oñdit esse dñs et ordinatori sabbī et alia zlegis feriaz Est aut adhuc vna verbi p̄tas q̄ est sup om̄is p̄tātes q̄ est creaturaz trāssubstāciō ad sc̄p̄m p̄ cui⁹ effectū sibi fideles incorporātur et vnu cum ipso efficiuntur et h̄c manifestat in caplo. vi. et hec est vbi icarnati h̄m diuinā p̄tātem opatiūn sufficiēs manifestatio.

p se ergo manifestat verbum in virtute creature. Et ita hec pars dividitur in sex partes. In quarum prima dicitur quoniam et ubi et coram quibus hoc miraculum factum est. Secundo describitur hoc miraculi necessitas. Tercio miraculi facie di interpellatio. Quarto miraculi predictio. Quinto miraculi commendacio. Sexto autem miraculi similitudine et utilitas. In primo horum dicuntur quatuor. scilicet tempus. locus. factum. et coram quibus fit miraculum per festum. de tempore dicitur. Et die tercia) ecce tempus et est dies tercias ab adductione nathanael ad ihesum. et significatur huius dies allegorice quidem lumine legis nature. et lumen legis scriptae. et lumine legis gratiae. In quo lumine verbum se manifestavit. Exod. xix. estote pati in die tercium. omnia enim naturalia. et scripta in lege: ad lumine gracie referuntur vel dicatur quod tres dies sunt tres verbi manifestaciones in visione sensibili. in visione ymaginaria. et in visione intellectus. Ozee. vi. vivificabit nos dominus post duos dies et in die tercias suscitabit nos. Vltres dies sunt tres illuminaciones ad credenda. ad opanda. ad appetenda. ad suae querenda. Luce. xxviii. tercia dies est post ipsum hec facta sunt Genes. xxii. tercia die eleuatis oculis vidit locum pacis. Ille enim locus est appetendum. Sic enim et discipulos per credenda ad opanda et per opanda ad appetenda gradati

erexit et ideo tali tempore oportuno miraculum fecit. Vide autem inconuenientes secundum hanc quod hic dicitur de tempore quoniam ecclesia celebrat et tenet per hoc miraculum dominum in eodem die quo baptisatus fuit perfecit. Cestum autem per vocacionem discipulorum post baptismum facta fuit et per vocacionem fuerit miraculum. Ad hoc dicendum quod secundum ecclesiasticorum ordinem dominus tertio decimo die post nativitate suae a magis fuit adoratus et deinde tricesimo anno nativitatis sue revoluto ab anno adoratus fuit baptisatus. Deinde post annum revolutum eodem die istud miraculum perfecit et iohannes per tertio die intelligendum est vocatus nathanaelis. qui non statim post baptismum vocatus fuit sed in eodem anno quo baptisatus est dominus pridie quam annus compleretur. Dicunt tamen qui dam quod illud miraculum non eodem die baptismatis factum est. sed quia cum miraculo stelle conuenit et baptimatis in hoc per verbum in ipso manifestat. Ideo cum eis in uno festo coniungit. Manifestavit enim stella creatorum. vox autem patris in die baptismatis manifestavit sanctificatorum. et miraculum vim in quo insipidum transit ad gaudium saporem manifestat glorificatorum. Hoc opinio nihil valet. quia et eadem ratione et alia multa miracula eodem die celebrarentur. hoc est ergo quod dicit: die tercia (nuptiae factae sunt)

tangit factū. Nupcie autē. Hic di-
cuntur solēmitates nupciar̄ fmi-
liām que a dñō in padiso sūt in
stitutē. Gen. ii. Faciam⁹ ei adiuto-
riū simile sibi et adā dixit in spū
sācto q̄obis⁹ relinquet homo pa-
trē et matrē et adlxerebit vxori sue
et erūt duo in carne vna. Exus
at a dñō distinc⁹ est. Gen. pmo.
Masculū et feminā creauit eos.
Coniūctio sanctificata cum dicāt
erūt duo in carne vna per vitā in
diuiduā sibi adherētes. Actus cō-
cubitus impatus cū dicāt Cresci-
te multiplicamini fruct⁹ inditus a
deo. ii. Nach. vii. Qui inuenit ho-
mīmī natūratē quiqz inuenit
om̄ū originē et vitā et spiritū do-
nauit vobis. Nupciar̄ ergo factū
est et officiū nature et bonū morta-
lium et cūilis societas et remediū
cōcupiscēcie et sic est sacramētu-
m ecclesie. in quo propter fidē tñri
et bonū sacramenti et bonū prolis
excipitur cōcupiscēcia que alias
rueret in p̄ceps honestate nup-
ciar̄. Officiū ergo nāture est vti-
le societas cuiqz facit ad populati-
onem patrie sacramētū autē ec-
clesie est honestū et fructuosum et
bijs de caufis matrimonii est a
verbo incarnato p̄sencia sua ap-
probatiūt hoc quod primo pa-
ter in paradiso institueāt. hoc eti-
am primo verbū incarnatū sua
presencia cōprobaret. Et hoc est
atra hereticos nupcias cōdemnā

tes qui manichei antiquit⁹ nunc
autē paterni vocātur. hac de cau-
sa dicit apostol⁹ Ep̄b. v. Sacra
mentū hoc magnū est. ego autē
dico in cristo et in ecclesia hoc er-
go est factū. Sunt autē allegori-
ce et moraliter et litteraliter et ana-
goyce finiū accipiēdo nupcie ho-
mīmī et homīmī et nupcie dei et ho-
mīmī. Nupcie homīmī et homīmī
sunt maris et femie legitimarū
personarū coniūctio indiuiduaz
vite cōfuetudinem retinētes et p̄
hoc q̄dicāt maris et femine dam-
natur om̄is innaturalis concubi-
tus. Rō. primo. Femine eorum im-
mutauerūt natuālem vsum in eu-
vsum qui est atra naturā masculi
iī masculos et femine iī femias
turpitudinem operātes. In hoc au-
tem q̄ dicitur legitimarū perso-
narū damnatur om̄is incestus
cōsanguineorū carnalium vel spi-
ritualiū in gradu non cōcesso per
petratus. Mat̄b. xiiij. Nō licet ti-
bi habere vxore fratris tui. Leuit.
xv. per totū. Gen. primo. Relin-
quet homo patrē et matrem cum
quib⁹ supple non cōtrahet et ad-
herebit vxori sue. per hoc autē q̄
dicāt indiuiduam vite confuetu-
dimem retinētes intelligitur fi-
des ut vterqz coniugum alteri fi-
dem tñri seruat et per hoc om̄is
solutus vel adulterinus damna-
tor concubitus: quia indiuiduā
vite cōfuetudinem non seruat.

Malach. ii. Cōtāmiant iudas
sācificacōnem dñi - quā dīlexit
hoc est sanctū matrimōnum dīs
perdat dñs virū qui fecerit h̄o ma
gistrū et discipulū i israhel. In
spirituali autē cognacōne viola
tur-prima Thimo. v. Cū enī lu
xuriate fūerit i xpo nubere volūt
habētes dāmīacoem. q̄r p̄mā
fidem irritā fecerūt. Qn ergo san
dificaciō hui⁹ matrimōniū obser
uatur tunc a xpo honorat̄ sua p̄
sēcia matrimōniū. i. Thessa. iii.
vt sciat vnuisquisq; vas suū. hoc
ē suam vxorē in sācificacōne et
bonore possidere. non in passione
desiderij. sicut et gentes q̄ non co
gnouerūt deum. In sācificacōe
autē possidet q̄n in fide matrimō
num cōtrahitur et in fide thori p
mittit et in timore dei psone cōū
gunt et in honore et nō in cōcupi
scēia possidetur et exerceſt. Tho
bie. vi. Sunt quidā qui matri
monium fūscipiūt vt deū a men
te sua excludāt et sue libidinē ita
vacēt sicut equus et mulus q̄bus
nō est intellectus et in hōs habet
ptātem demōnum. Nec ēgo est
copula carnaliū nupciarū in q̄bz
ē ihesus p̄ns. In fine autē post lit
tere exposicōem de moralib⁹ et al
legoricis et anagoricis dicemus
nupcijs. (In chana galilee) Tā
git hic locum cōmūnē galilee et
locū p̄priū i chana-q̄ est q̄da;
vic⁹ galilee vbi iste nupcie fact̄

funt. Et agruit nomē prouincie
q̄r galilea trāsmutaciō facta iter
ptat et ibi trāliter facta ē transmu
taciō creature q̄r aque i vīmū-co:
dīū autem q̄r nō credētes mutati
fūt ad fidem redēptoris. Ps. mu
tabis eos et mutabunt: tu autem
idēi ipē es et anni tui nō deficiēt
Sic innouat ōmia q̄ sedet i thro
no. Apoc. xxi. Ps. h̄o mutaciō dex
tre excelsi. Chana autē zelus iter
ptatur q̄r totū hoc facit zelus dīi
ad nos. Isaye. ix. zelus dñi exā
tuum faciet hoc. Sicut ergo tem
pus ita ad miraculū occurrit loc⁹
(Et erat mater ihu ibi) Tangit
corā quibus factū fit miraculum
tagitur autē mater ibi fuisse. q̄r
ficit dicit ip̄a erat soror matris
sponsi: vel si hoc nō cōeditur fuit
nota et cōpatriota. Luce. xvi. Cō
uocat amīcas et vi cīnas suas di
cens Cōgratulami mīhi. Tobie
viii. Tobias p̄cepit p̄parari epu
las ōnibus viāmis suis cūdīs q̄;
amicis. hic em̄ erat mos antiqu⁹
patrū. vocate autē fūt honeste
matrone: vt in earū aspectu et do
ctrina: spōnse ad vite honestatēz
vel vitā honestatis informarentur
Omis autē honestatis speculum
fuit mater cristi. Ecc. xv. Obuia
bit illi quasi mater honorificata:
Et ex hoc honeste fuerunt nupcie
Luce. i. vnde mīhi hoc vt remat
mater dñi mei ad me. Sic ēgo
ex mīre dei honestate et dignificate

fuerunt nupcie. **J**uit autē xp̄i ma-
ter ad eos vt studiosa et officiosa
Studiosa vt pulchritudinis stu-
dio cūcta ornaret. **p**u. vltio. Con-
siderauit semitas dom⁹ sue et pa-
nem oīosa nō comedit. **O**fficiosa
autē vt obseqretur in necessarijs
Luc. p. **E**xurgens **M**aria cū festi-
natione abiit in montana vt ob-
seqref **E**lizabeth. pulchre enī et
officiose cūcta pfecit. **N**oiat⁹ ma-
ter ihu aī filiu eo q̄ non adhuc
filius s̄m deitatem inotuerat et nū
honoris reuerēciā adhuc exhibe-
bat **L**uc. h. **D**escēditā ill⁹ et s̄bdi-
tus ill⁹ eāt. **T**ob. iiiij. **H**onorem
habebis mī tue cūdis dieb⁹ vi-
te ei⁹ (**V**ocat⁹ autē est ihsus) q̄
ia manifestari occulte iā piebat
(et discipuli ei⁹ ad nupcias) qui
tū adhuc firmis nō adhrebant
s̄ grā familiaritatis seqban⁹ im-
bui doctrinis ei⁹ cupiētes. **V**sa-
vijj. **E**cce ego et pueri mei q̄s mi-
chi dedit dñs. **I**hj ergo seqban⁹
tur poāus vt instruēdi q̄ vocati
q̄ turpe ē vocari aliquē nisi etiā
secundovocet sua committua et fami-
liares sui: **v**eint autē ihs: vt nup-
cias approbator et sādificator.
Luc. xix. **H**odie sal⁹ domui huic
facta ē hoc signatū est. **h.** Re. vi.
Vbi dixit dauid ibo et reducā ar-
cham cū bñdictione i domū meā
Archa enī testamēti psona dñi
fuit in q̄ deitas hitat corporaliter
plenā ē bñdictione ḡe. **S**ic ergo

terminat ps q̄ ē de tpis cogruita
te loci oportunitate et psonaꝝ co-
ra q̄b⁹ fcn̄ ē miraculū dignitate
Seq̄t̄ur de miraculi hui⁹ necessi-
tate q̄ breuit exp̄im̄ p h̄ q̄ d̄.
(Et deficiēte vino) **A**d h̄az patz
hic contrahēcium paupas qui
in terra vberat̄ vīm tēpore sue
iocunditatis vīnum sufficiēt̄ ha-
bere nō poterant et maxime illo q̄
nup antevīmū vīndemiatum fue-
rat et apud multos maxime abū
dabat hoc est in ianuario et ex
hoc accipitur quāliter cr̄stus
paup cōgregacionem pauperuz
amabat quorū nupcias iteresse
nō dēdignatus fuit. **h.** **C**or. ix.
Satis graciā dñi ihu xp̄i quia
pp̄t vos egen⁹ fact⁹ ē cū esset di-
uesvt̄os illius iopia diuites es-
setis. **J**ac. ii. **D**eus elegit paupe-
res in hoc mūdo. diuites autē in
fide et heredes regni quod repro-
missit diligentibus se. **D**icit autē
ileronim⁹ q̄ hoc cōgruū ē q̄ vbi
deus invitatur vīnum t̄p̄alis io-
cunditatis deficere debet. hoc enī
vīno sādi nō delectantur quia in
ebriat ad dei obliuionem et ince-
dit ad concupiscēiam. **p**u. xxii.
Noli regibus dare vīnum quia
nullū secretum ē vbi regnat ebri-
etas. **Epl. v.** **N**olite inebriari vi-
no in quo ē luxuria. si iplearim⁹
spūscō - nō enī ē dubiū quin xp̄s
ad delectantes in vīno tēporal̄ io-
cunditatis nūq̄ itroissz. **p**u. xxiiij.

Cui ve. cui? pat ve. cui rixe. cui fo
uee. cui sine causa vulnē. cui suf
fusio oculorū. **N**onne hīs q̄ mo
ratur in vīno et student calicibus
epotādis. iteo de sobrijs dī. **I**sa
ye. xvi. In vīneis non exultabit
neq̄ iubilabit. **I**here. xl viii. vīnū
de torcularibus nō calcabit calca
tor vīne neq̄ solituz celeumia can
tabit. **C**eleumia ē cantus quez ex
iocūditate vīni solēt ebrij decata
re. **C**ongruū ergo ē vt in nupcijs
sanctorū tale vīnū deficiat. **H**ec est
ergo miraculi faciēdi adigna ne
cessitas. **D**icit mater ihū ad eū
ecce mīaculi faciendi a matre mī
sericordie interpellacō. **E**t tāgit fa
pīmo interpellacōnem ad filiū. se
cūdo istudā rūfionē filij ad ma
trem. tercō instrudō emī mistroy
a matre misericordie factā. **D**e pī
mo dicit sic: dīc maf: que carne
mīat erat et affectu matris filijs
futuris ecclīe cōpaciebat. **iij.** **R**e
gū. **iij.** Pete a me mater mī neq̄
fas ē me quicq̄ negaē tibi: ihū:
saluatoris q̄ ex omni saluat affli
tiōe. **E**cclī. xxxvi. speciosa dei mī
sericordia in tpe tribulacōmis q̄i
nubes pluie in tpe fūcūtatis. **S**ci
uit enī tpus obseruare mater sa
piencie. q̄r tūc tpe iocūditatis et
plus dolebat de defectu et plus f
bulabātur de verecūdia paupta
tis cū non subeet facultas. **vii** vi
nū emeref et sciuit ee scriptū. **P**ro
verb. **xxxi.** date ficerā mērētibus

et vīnū hīs qui amaro fūnt am
mo vt bibāt et obliuiscātur pau
ptatis sue et doloris sui nō recordē
tur aplius. **E**gestas emī fecit me
torem et verecūdia tribulacōnem
quorū vtrūq; mater ex abundā
ā filij supplere cogitauit et ideo
dīct (vīnum nō habēt) nec dīc
da eis vīnū vt reuerēciam seruet
filio et in liberalitate filij et miseri
cordia spē ponens: tū defectū po
nit. **Q**uerit autē **C**ris. vnde acce
pet argumentū presūpcōmis de
filio q̄ hoc facere possz cū in īfan
cia nullū fecerit mīaculum. **H**ec
autē questio nulla ē q̄ sciuit filiū
naturalif esse dei et omnia posset
facere q̄ vollet. **A**dhuc autē sciuit
mīaculum stelle p̄cessisse et p̄plici
am symeonis et magoz adoracō
nem et pastorū verba et āgeloz
gaudia et iohis testimoniū et wo
cem patris et figuraz columbe. ex
q̄bus ōmībus iā diuinitas eius ī
notescere cepit et iō lōrā manife
stacōnis p̄ signa sciuit iā esse ī
ctvātā et ideo signū fieri p̄ tanta
ncūtate et vūlilitate petebat: hac
ergo de cā prudēs: mater ihesu: q̄i
ōmia hec cōseruabat cōferens ī
corde suo dixit ad eū: vīnū nō ha
bet: **I**n quo notatur necessitas et
miraculi congruitas. ncūtias emī
paupertatis meref subueniōem.
Dīc. tibi derelict? ē paup. **M**ira
culi autē congruitas notat q̄i cū
non studerent abundare vīno

tpal' iocūditatis . cōgruum erat
vt daref eis vīnum iocūditatis
spūal'māculo dei pfectū . Eccl . xx
xi . Exultacō aie i corporis vīmū mo
derate fūptū . Jud . ix . Nō possūz
deserē vīmū qd letificat deū i tōi
nes (Et dicit ei ih̄us) ecce i struci
ua rūsio filij ad matrem (Quid
michi) Duo dicit quorum vñū ē
de i structione eorū que pertinēt
ad matrē q̄tū ad curam pñcū .
Secūdū autē de i structione eorū
q̄tū ad seip̄ū . De p̄mo dicit
Quid michi i tibi Ad me em ex
officio legacōis quo missus sum
in mūdū : pertinet aura spūalium
non tēporaliū . Luc . ii . Quid ē q̄
me querebatis : nesciebatis q̄m
h̄js que patris mei sunt oportet
me esse . Vnde etiam quesitus ad
regnū fugit . Joh̄is . vi . Et postu
lat? vt diuideret hereditatē inter
frēs dixit hoc ad se non pertinere
Luc . xii . (Et tibi) qz h̄s etiaz ma
trit que celibatum vōueāt non
ptinebat . p̄ Coz . vii . Mulier in
nupta i v̄go cogitat q̄ dñi fuit vt
fit scā corpe i spū . Mat̄ . vi . No
lite solliciti eē dicentes qd mādu
cabim? a qd bibem? scit ei p̄ ce
lestis qd vob̄ nece sit . hinc ē q̄ ta
lia nō vult peti in orōne nisi p̄ ne
cessitate . Mat̄ . vi . Luc . xii . Pri
mum q̄rite regnum dei i iusticaz
ei? i h̄s oia adicent vob̄ . hic est
q̄ nō legit vñq̄ aliquid miraculuz
dominus fecisse mihi ad necessita

te . Pref istud solū qd ad supple
mētū iocūditatis factū ē Ideo dic
Quid michi i spūalibus intēto
i tibi : celibatui intente : (ē muli
er) Nec h̄ ex ira dixit vt quidaz
male sēcūnt vel ex indignacione
vel ex cōtemptu t heretici dixerit
sed humilissim⁹ alios noluit dete
gere virginitatez matris . ne per
hoc gloriofus in conspectu homi
nū apparet anq̄ p̄ miracula mai
festaref . ii . Coz . xii . Parco autē
ne q̄s me existimet supra id qd
videt in me aut audit aliquid ex
me Aliter etiam in hoc cōgrue vo
cat mulierē q̄niā mīa emollita :
mollia sēfit de nupcijs celebra
tibus qui ex paupertate vīm in
proximo manifestanda verecun
dati fuissent . Hec est exposicio ori
gemis i cassiam . i puto q̄ vera
fit i alijs melior Vnde mulierem
pter sepum vocat i p̄prietatem
cordis p̄ misericordiam emolliti
i in hoc sēsu addit i strūes ma
trē de h̄js que ptinēt ad ip̄ū di
ces (nō dū veit horā mea) Hora
enī dñi ad miracula facienda fuit
necessitas pacientium i deuocio
expostulancium i edificatio insi
delium in fide . qz sicut dicit . p̄ .
Coz . xiii . Signa nō fidelib⁹ . si
fidelib⁹ data fuit . horā autē nullū
fuit hic . quia non necessitas nec
deuocio expostulancium fuit in
nupcijs . sed pocius fuit ibi soci
etas temporaliter gaudencū . nec

fuit etiam edificatio infidelium et ideo
post miraculum istud sequitur quod cre-
diderunt in eum discipuli eius qui et
prius crediderant. **H**ec ergo quod di-
cta fuit vera hora est Christi ad mira-
cula facienda et illa ipse nunquam ne-
glexit. unde **I**saye. xlix. Tempore ac-
cepto exaudiui te et in die salutis
auxiliatus sum tuus. **E**cclastes. iii.
Ommia tempus habet et sum hunc in-
tellectum confundit mathematicus
quod omnia agit ad elacionem horarum
dices etiam Christum horas obserua-
re quoniam adiutorio stellarum miracu-
la posset. quod ille non est eius intellectus. **S**al. iii. dies obseruatis
et menses et annos timore ne forte
sine causa laborauerit in vobis: hoc
est ego quod Augustinus dicit quod iste
est sensus. **Q**uid mihi et tibi mul-
ier? supplex est conmiserere. unum miracu-
la facere possum. quod enim ex te ha-
beo mihi et tibi conmiserere: non enim si
firmitas humana et ex illa homo pos-
se mori et ad hoc quod hoc ovidam et
te in hoc mirabilem recognoscere (non dum
venit homo mea) sed in cruce pendere
et hoc quod ex te et tecum habeo mori-
ens te esse matrem sub cruce recognoscere
et te discipulo loco mei re-
comendabo cum illa hora venerit.
Ex patre autem habeo unum miracu-
la perficere possum. **H**ec est exposicio
augustini et cetera non mutantur.
Et ex hoc infert Augustinus. quod hoc locutio
instructoria est. quod in dominis que dei
fuit matrem cognoscere non debe-

mus. **D**eut. xxxij. Qui dixerunt
patri suo et matri sue nescio vos
et fratribus suis dixerunt ignoramus
vos et nescierunt filios suos hinc cu-
stodierunt eloquium tuum. hoc est
ego quod dicit **M**ath. xij. quod est ma-
ter mea et quod fratres mei sunt et ex
tentibus manus in discipulos suos
dixit ecce matr mea et fratres mei
(dixit mater eius ministris) ecce
instruacio noster. **S**icut enim
filium suum tam misericordie quod co-
patetur verecundie sponsorum. et
instruit ad obedientiam domini non
sumus. quod maria illuminatrix interpretatur
et ideo illuminat eos de facien-
tibus. **Q**uodcumque dixerit vobis fa-
cite gratialiter obediet. **P**ropterea obe-
dite vocem eius quod posuit aiam meam
ad vitam et non dedit coniuiri pe-
des meos: dictum enim eius in parte
est. **P**ropterea audiet verba mea quoniam
potuerunt. **E**t iterum dabit vobis sue
vocem virtutis. **E**rat autem ibi lapi-
dee. hic tagis miraculi profectio.
taguntur autem duo. unum est quod mi-
raculi veritate ostendit et quantitatem
et naturam et quantitas avulsus vasorum
in quibus factum est vimini miraculum.
Aliud autem est quod est miraculi pfe-
ctiunum et hoc est domini verbum. **T**an-
git ego primo materialiter naturalem
vasorum. **C**um dicitur erat autem ibi
lapidee: quod in lapidibus non consue-
vit ponivimus. deinde tagit vasa va-
sorum cum dicere (ydere) quod ydria dic-
tur a greco ydor quod latine est aq-

qr i terrā sicca q̄ mōtuosa carē te
aq̄s i talib⁹ vasis aq̄ resuabat.
(sex posite) **D**ic q̄ntitatē vīm ex
numero vasor⁹ q̄ occultari nō po
terat q̄ sīvū vas fuisse t pūlū
credi potuisset occulte illud esse
allati cū vīno. s̄ plena sex vasa
occultari nō possent (hīm purifica
rōem iudeor⁹) **H**ic a fine oñdit
miraculi veritatē. qr ecīa ad lauā
da corpora habebātur ydrie. t nō
advīm receptacula: purificatōez
aut iudeor⁹: dicit qr iudeis mos
erat multa hīe baptisnata ppter
multas q̄s iurrebat imūdicias
nec anq̄ purificarent p aquā co
medebat. **A**ar. viij. Et a foroxēi
entes n̄ omēdebāt n̄ baptizare.
t multa alia q̄ ē dīta sūt ill⁹ hīaē
baptisnata t calicū atq; vice
ouī. **H**eb. ix. Varijs baptisma
tibus t iustichjs carnis vsq; ad
tempus correctionis impositis.
(Capiētes singule) Oñdit mira
culi veritatem a q̄ntitate capaci
tatis vasorum. qr i occulto n̄ emō
vinū tūtū attuliss; qd̄ tāte capa
citas vasa iplere potuisset (me
tretas binas) t ille erant mino
res forte ad ablūcōem vasor⁹.
(vel ternas) que maiores erant
i ablūcōem corpī t vestimētor⁹.
Metreta em̄ dicitur a greco me
tron qd̄ latine est mensura t eāt
apud eos metreta nomen vīual
mensure sicut dicim⁹ vīnam vel
quartale vel sextarium. Sunt at

iste ydrie significantes vasa no
stre purificatōis que sunt. **M**ise
ricordia i miseros. Et cōmocō ze
li i malignos. Et spūs abulat⁹ i
deuocōis sacrificio. **P**regustatio
quedam eternor⁹ i cultu dīimo
Confideācio nostre mortalitatis
in hīi peregrinacōis tedio. Et
sacra meditatio i sacraz hīaz ver
bi dei studio. **V**as qd̄ de misericōi
die ē ydria rebecca. **S**en. xxiiij. q̄
celeriter depom̄t de humeris vt
bibat indigēs hīmo. Et iumenta
ei⁹. qr cōpassiones alior⁹ i hume
ris portamus t per misericōis
officiū hanc ydriam vīciuiq;
prout competit indigēcie ipsius
iclimamus vt ecīa hīmo iacōnāl
bibat t ei qui iumentum per insi
pienz factus est cōsolacōez nō
neganius dicētes. bibe dīne **N**az.
et camelis tuis potum tribuam
sicut t ipse dīns nob̄ dat formā
cuī dīat homīnes t iumenta sal
uab dīne quēadmodū multipli
casti misericōidā tuā de⁹. **H**ec
ydria capit mēsuras binas. q̄a
cordis dat cōpassionem t i ope
prestat subueniēm. **T**hob. iiij.
Nō autas faciez tuā abvillo pau
pere: ecce cōpassio. t ibidē **S**i m̄
tū tibi fuerit abūdāter tribue: si
panz: hī ipsū i pture stude. ecce ope
ris p effectū misericōis subēcio.
Cōmocō zeli i malignos ē ydria
gedeōmis. **J**udic. viij. Qui ho
stes fugauit dū ydrias cōfregit;

Zelus ut dic beda ē fenuor am
m quo niens abieco hūano tio
re pro defensiōe vītatis accēdit
et comedis qui quelibet praua q
viderit corrigere satagit si neqd
tolerat et gemit⁹. **H**ec ydria capit
metretas ternas qz amore vīta
tis accēdit intas et ad ea q corri
gere valet correctōem fraterne
caritatis adhibet foris ad ea at
q corrigere non valet gemitū po
nit oīomis. **S**pūs atribulatus
in deuocōm sacrificiō ē ydria.
belye. iij. **R**egū. xvij. quā super
sacrificiū qdruplicataz supfudi
p̄cepit. q et totū sacrificiū et altae
pfudit: qz in deuocōne sacrficij
cōtribulati spūs qtuor sūt necel
faria. quoruī primū est purificacō
spūs a p̄di contagione. scđm est
segregacō spiritus a curarū solli
citudine. terciū autem ipius spi
ritus cōgregacio intra seipm vt
sit totus vmitus i virtute. quar
tū autem vt p̄cedens sit ad deuz
in cordis et oris et opis vītate et
rētitudine. de p̄mo **Joh.** ix. **S**cī
mus qm̄ peccatores deus non ex
audit. s̄ qui fecerit voluntatē sua⁹
hūc exaudit. de scđo **Oze.** ij. ad
ducam eā in solitudinē et loquar
ad cor eius. de tercio. **Ezech.** xxxii
ij. Cōgregabo vos de terris in q
bus dispersi vos: hoc ē de diuide
tibus cor in vmitate cordis et spi
ritus. hinc ē q **Cantic.** vi. dicit⁹
vna ē columba mea. de q̄to dicit⁹

tur. **I**saye. xxxviij. obsecro tonī
ne memento qm̄ ambulauerī co
rā te in vītate et corde pfecto. et
qd bonū est in oculis tuis fecerī
hec ydria capit mēfuras bīmas.
qz deuocōem exhibet in affectu
et ascensionē vītatis et cōtempla
cōez in itellcū. **Q**ūta ydria nostre
purificacōmis ē pregustacō ete
ne dulcedimis i cultu dīno. h̄ est
ydria quā inter vasa tēpli p̄mi
fecit salomō. iij. **R**eg. vij. et quā
ēmouit ioas. iiij. **R**y. xij. et quā
abstirat a templo nabuchodonos
or. **I**berie. iij. h̄ec enī pregustacō
quoddā libatorū eternoz est q
qñto frequēcius ut dicit **Ansel**
m dulcedime spūs p̄cipit tanto
magis p̄eigrinacōem nīam fini
ri desideām? et frequēcius et feruē
cius eterna desideram? Et ideo ca
pit ista ydria metretas fnas qz
aliquido illa gustam? in affectu
plus senciētes in affectu p̄ experi
mentū q̄ videam? p̄ intellectum
sicut dicit **Aug.**? in libro cōfessi
onū. x. **A**liqñ intromittis me et
nescio quā dulcedimē introrsus i
anima mea q̄ si pficiatur in me
nescio qd erit qm̄ vita ista nō eit
Pſ. pasti in dulcedime tua pau
pei deus. **A**liqñ autē pregustacō
hec fit in vītatis visione qm̄ ac
cedit homo ad cor altū et exaltat
deus in ip̄o ad vītationē occulitorū
Aliqñ ecīā admittit̄ ſim affectū
et intellectū ad līmpide felicitatis

graciā sicut paul? -ij. Cor. xiiij.
Hoc hominē raptum in paradi-
si voluptatis scz et audiuit archa-
na q̄ nō licet homini loq̄a iste fuit
metrete terne. Quāt ydria est
cōsideracō mortalitatis in huius pere
grinacōis tedium que ē. Eccēs. xiiij.
q̄ cōfringit sup fontē q̄tidie. q̄
si mortalitatē nostrā cōsideram⁹ to-
ta die cōfringit sup fontēnū sup
plēmēta mortalitatis haurim⁹ et
hāc cōsiderare purificat mētez sic
dī. Eccē. viij. In oib⁹ memorare
nouissimia tua et in et. nō peccab⁹.
Habet autē h̄ ydria mēfuras bi-
nas dū et necessitatē moriēdi ēdu-
cim⁹ ad mentē et icertitudinē hōē
et q̄litatis mortis recordamur. de
necessitate moriēdi surgit vite cō-
tēpt⁹. ij. Re. xiiij. En̄ ones mori-
mura q̄si aque dilabimur in ter-
rā. De icertitudine hōē et q̄litate mor-
tis exemplum est Halaam q̄ op-
tauit mori morte iustorum et peri-
it inter impios morte peccatorū.
Et exemplum. luc. xij. de eo q̄ dix-
it. Aūna mea multa bona habes
reposita in annos plurimos. come-
de et bibe et epulare. Et deus dixit
illi. Utile hac nocte repetent a-
te animam tuam et que parasti
cuius erunt et ex hāc cōsideracō
ne surgit q̄ ad moriendum sem-
per nos cōparem⁹. **N**exta ydria
est sacrificiū dei meditatio et hec
ē ydriavidue sareptene. et ydria
samaritane de qua sumitur in ver-

bi dei farina in panem conierten-
da et aqua litteralis intelligēcie
propter sp̄ni relinquenda. Et
ideo tertio. Re. xvij. Mareptena
de ydria sua cibum pānis indefi-
nenter exhibuit postq̄ a p̄pheta
illuminata fuit. de pāis illius cō-
municacōne in ñ̄nes verbum dei
esurientes et samaritana ydriaz
reliquit postq̄ de veritate spirit⁹
illuminata fuit. Jobis. iiiij. **D**e
ydria capit mēfuras f̄nas. q̄
allegoriam exhibet ad edificati-
onem fidei. tropologiam cōcedit
moralī virtuti et anagogiam ex-
tendit ad fructū regnū dei sem-
p appetendi. **N**ic ergo ydrie sex
funt ad purificacōnem nostram
posite capientes singule metre-
tas binas l̄ ternas. **H**ec ydrie
funt lapidee propter sui firmita-
tem. Eph. iiij. Et vos tāq̄ lapides
viui superedificamini. In hijs
est aqua insipida semper nisi per
xpi et pietatis intencōnem ivmū
conuertatur. quod vt dic. ps. le-
tificat cor hominis de purificacō-
ne enim p̄cepit dñs. Exo. xix. De-
scendit moyses de monte et sāti-
ficiavit populū. Levit. xvi. In sa-
ctuario expiatū cōpleaf (Dicit ei
eis ih̄s) Ecce miraculi p̄fectio per
v̄bū dei. Et tangunt duo scz ipiū
dñi. et obediēcia ministri. Im-
pū dñi ē (Implete ydrias aq̄)
q̄r sicut dñs ad sue legacōis itēco-
nē dixit n̄ ad se p̄tinē delcamēta

a iocunditatis tuis huius defluens
dia tamen condescendit huic eterecum
die et in iocunditatibus deseruens
Habemus xvi. substancia enim tua
dulcedinem tuam quam in filios ha-
bes ostendebas. **H**o ego ostendens (di-
xit implete ydriæ aqua) abudat
tissime sue largitatis ostendens be-
neficia. **P**ropter aperte tu manum tuam
et imples omnes animalia benedictione.
Jacob. i. dat omnibus affluenter
et non improperat: ydrie autem ipse
te sine omni verbo sola domini voluntate
in optimum vimum conuerse sunt.
Cum tam alia miracula et verbo et
tactu corporeo et aliquo fletu pre-
cerentur **H**oc huius cause due sunt una
quidem quod illud miraculum necessita-
tib[us] huic subuenient et ideo min-
cure adhibuit ad ipsum. Alia autem
ut noteque in miraculo necessitate
huic subuenientibus aliquod contra-
rium sue opacum fuit. scilicet per quod
causa fuit omnium eorum que patimur
Propterea qui propiciatur omnibus iniqui-
tibus tuis quod sanat omnes infirmitati-
tes tuas. **I**hero. quicquid patimur
peccata nostra meruerunt. **G**regorius. nul-
la nocebit aduersitas si nulla do-
minef iniquitas. In creaturis autem
est ratio obediencialis ut fiat eis
quicquid diuine placet voluntati. et
id sine verbo et facto ad nutum obe-
ditur. **P**ropter omnia quecumque voluntat-
erat dominus in celo et in terra et mari et
in omnibus abyssis (Et impluerunt
eas usque ad sumum) ut larga et

abudant fit dei benedictione. Sed quod
rit Christus. quod extra vasum non fecit
aqua vimum et quare fecit haustum
per ministros in vimum certus. Et dicimus
quod hoc factum est propter nos. quia
hausta fuit exposta videtur oculis
et per ministros ut per testes probata
quaera et vicia est aqua. **H**i
autem queritur quare non fecit vimum
de nihil in vacuis vasibus: dicen-
dum quod istud convenientius fuit. et
domine opacum et huic edificatio-
nem. **D**iuine quidem opaciorum in quod
non aspernatus materia quam cre-
auit. mutavit de duabus qualitatibus
contrariis quod sunt frigidum et hu-
midum in calidum et secum et si creasset
ex nihil iam videretur aspernari
materia quam a principio creauit
et in hoc non convenienter cum creatore
potius vnde damnatur manichei quod
dicunt materialia a malo deo esse cre-
atas. quod si est verum Christus illa in suis
opus opacionibus non vteretur. huic
etiam edificationem magis expediebat
quod si creatum ex nihil subito
vimum apparuerit fantastici opus
iudicaret quod etiam fit arte malefi-
corum (Et dixit eis Ihesus) ecce mali-
culi approbacio. Et habet duas per-
tes. in quarum prima precepto domini
iubet offerri probatoribus. In se-
cunda autem probatum miraculum eme-
datur. dicit ergo primo ut hauri-
atur. et secundo ut probatori exhibe-
tur. et tercio obediencia missorum
ostendit. dicit ergo (haurite nunc)

subito cōuersā aquā invīnū & iō
dīc nūc qz qd natura paulatī fe
cīt invīte succū aque in vīnū dīrī
gēs. **H**ic dīxit Empedocles qvīnūz
est aq̄ putrefactā invīte. **H**dīnū volū
tas feāt subito in nūc t̄pis & iō vt
infīnitā vītus se h̄z ad nature vītu
tē pbatū est ei i octauo phīcoz
q vītus finita ē q̄ op̄atur in tpe
Infinīta āt est ea q̄ m nūc opaf
Sic ergo i hac opacōe infīnīta
q idīvidua vītus v̄bi dī oñdīt ee
Isa. xij. Māurietis aq̄s in gau
dio de fontib̄ saluatoris Job. v
ij. Flumīa dēxētre ei? fluēt aq̄ vi
ue p̄s. Flumīs ipet? letificat cīta
tē dī. Aq̄ enī fluxit invīnū & lim
piditas hūana gaudiū gustauit
etnoz. Jero. Nouū gen? potēcie
aq̄ rubescūt p̄drievīnūqz iussa fū
dere mutauit vīnda ori gīem (Et
ferte architriclino) **T**ricliniū vt
dīcat glō. ē mediū spaciū dom? a
pietibus vbi sedebāt cīuiūates &
sic tri cliniū nō dr dom? tricame
rata s̄ pōcius mediū inter pīetes
tā p̄ duos ēmīnos qz mediū est
spaciū; & h̄ tri cliniū a trib̄ ordi
mb̄ mēsaꝝ dīcat: qz q̄uis ordo
q̄ esse poss̄ relinqb̄t ad trāfituz
mīstroz. **A**rchitclim? āt vt dīcat
Crisos. Fuit pīceps illoꝝ trīi or
dinū q̄ p̄erat mīstris & pbabat
pm? an ea q̄ erāt esculēta et pocu
lēta digna eent ad mīstrandū di
scūbentib̄. Dīcūt autē alij archi
triclin? vocabat̄ qui vt pīceps

honorātor prim? setebat īter
mīuitatos ī tribus ordinib̄ di
scūbentes vtrūqz istorum potest
esse. **S**ed primū cīuenīca? esse
vīdetur scđm consuetudinē con
uiuācūm qz in cīuiūjs talis ɔstī
tuif p̄batorvīnoꝝ. **H**uic ēgo vt
p̄batoſ sobrio aſterri fecit vīnū
vt p̄bareſ & hoc est exēpluz nīm
vt id de verbo grēppinam? p̄mo
p̄batorvīnoꝝ. **D**oc est exami
natori mḡro offeām? & si placet
ad alios postea derueam?. **I**deo
paulus ascendit iherosolimā vt
cū apostolis cōferret quod p̄di
cauit ī gentibus euangeliū. **N**e
forte ī vacū curreſ aut cucurris
set Gal. primo puerb̄oꝝ. v. De
ruētur fontes tui foras & ī pla
teis deinde aquas tuas puer. ix.
Hibite vīnū quod mīscūvobis
(Et tulerūt) **O**bedīēcia est mī
istroz tulerunt enī vīnū libandū
Architriclino hic nos ecīā nostī
examinerō plato offerre debe
mus h̄ signatū est tercīj Esdr.
ij. Et. iij. regū. viij. vbi libatoia
p̄cipūtūt ī tēplo fieri per que
quicqđ ī tēplo offertur an dig
num fit dīo prelibetur (Vt autē
gustauit architriclin?) **E**cce mī
raculi cīmendatio & dīcūt h̄ tria
scilicet gustus saporis optimi ī
architriclino. **I**gnorācia op̄is
diuīni & cīmendatio facti. **D**īcat
ergo vt autē gustauit architri
clinus qui adhuc sobrius fuit

est enim consuetudo ministrorum come-
dere post comedionem convivancium.
et ideo lingua quod non erat infecta
alio sapore cerca proba potuit.
Proverb. xxix. gustauit et vidit
quoniam bona est negotiacum eius.
et canticum Esdræ. iii. O viri fortissimi
est vīnum. quod facit obliuiscī mala-
num et facit hominem per talenta loqui
(Aqua vīnum factam) hoc est vīnum
factum ex aqua non enim mixtū fuit:
sed tota aqua ad vīni species et sa-
porē transierat. hoc est quod dicitur Isa-
ye. xxv. faciet dominus in monte hoc
conuentum piguium et conuentum vīni
deinde piguium medullatorum et vīni
deinde defecate (et non sciebat unum
eius) hoc est ignorancia operis domini
ut factus commendetur et liuor qui
forte est contra opantem a commendatione
non contraheretur ut taciturnitas
magna facetas nobis exemplum
plum vītāde iactancie preberet et
ideo noluit ut ministri magnalia
operum suorum predicaret. Ecclesiastes. iii.
quoniam magnas humilia te in omnibus
(ministri autem sciebant qui
hauserent aquam) quod sicut dicitur
Proverb. viii. Acceptus est regi
minister intelligens. qui enim sunt
ministri opera dei nosse debet et mi-
bil eorum sibi attribuere nec ide glo-
riam aliquam querere. i. Corinthus. viii.
Sic enim nos existimet homo ut
ministros Christi dispensatores mi-
nisteriorum dei. hic igitur quod secretis
dei interfuerunt merito scunt ma-

xime quod haurient aquas collabo-
rauerunt. haurient enim est studere di-
uinis (vocabat sponsū regis) Ecce pro
mulgacō commendacionis ad alios
et tagunt in hoc tria. sponsi voca-
cio. mundane consuetudinis allega-
cio. et factivim commendacio. dicit
ergo: vocabat sponsū: qui expensas
misstrabat et quod darent ministris
ad ipsos ordinabat. huc ergo ut principes vocabat prius
mirabilibus operis omnibus. Propter
Mirabilia facta est scientia tua ex
me regis. et hoc est quod sequitur (et dicit
ei) contrariā huius seculi allegans
consuetudinem (omnis homo) humum
sapiens (per meum) hoc est a principio
conuictorum (bonum vīnum ponit)
et si contraria est consuetudo apud quos
dam hoc est avaricie ut per meum malum
vīnum bibat et tunc a non sien-
tibus bonum vīnum non queratur
sed largi apud dilectos conuicias te-
net consuetudinem que hic allegat
(Et cum inebriati fuerint) conuiae
(tunc) ad mitigacionem ebrietatis po-
nit (illud quod deteri) hoc est aq-
sius ut remittat ebrietatem. Sic
eciam inter seculi homines ponuntur vī-
num bonum hoc est saporosum. hoc est
vīnum iocunditatis terrene et cum
homines inebriantur per vīnum luxurie
tunc proponit dyabolus illud quod pe-
nis est in penarum afflictione. Pro-
verb. xxviii. ne intuearis vīnum quoniam
flauescit in vitro et splendueit co-
lor eius. ingreditur blande et in-

nouissimo mordebit ut coluber et
quasi rugulæ venena diffundet. **Tu**
autem? **C**ontra consuetudinem facies
(huastis vīnum bonū vsq; adhuc)
Ita q[uod] modo sapor eius nō pot di-
scerni. **S**ic eciam deus aū punit vi-
na apunctōmis in penis et miseri-
is p[ro]p[ter]a. **P**otasti nos vīno apūctio-
nis et in fine in delicijs vītutū pro-
piat vīnum optimū eterne iocūdi-
tatis. **C**aū. v. **C**omedite amici et
bibite et inebriani carissimi. **I**te
vīj. guttæ eius sicut vīnum optimū
dignū dilecto meo ad potādū la-
bīsq; eius et dentib; eius dignū
ad ruminandū hoc est ego q[uod] dī-
cit in h[ab]ili intellā. **S**i autē quera-
tur q[uod] iste spōsus fuerat h[ab]m. **I**be-
roni. et Augustinū in plogo et in
glō. **D**icit ipse fuit iohes euāgeli-
sta. **C**ontra hoc tū est dictū victori-
ni et Crisostomi et origenisi dicit ei sic
victor cū virginitas sit in carne
corruptibili incorruptionē ppetua
meditatio: nō est credendū q[uod] io-
bānes cū de vīgitate testimoniū
probibet vñj in nupcias cōsensit.
Ad hoc dicendū q[uod] absq; dubio
celebrior opio est q[uod] iste sponsus
fuit iohes et spōsa cū virgimib;
deo sacratiss postea cū matre ihu
p[ro]miserit. **O**x autē dicit q[uod] vīgi-
tas. et. **D**icendum ē q[uod] est incorrup-
tio h[ab]m mēte et incorruptio h[ab]m cor-
pus et incorruptio h[ab]m vtrūq; est
virginitas q[uod] q[ui]dem radice h[ab]z in mē-
te et ramos in corpe ut dicit Ambro-

si? p[ro]mo et p[ri]ncipalē meditacōe h[ab]z
in mēte et incorruptionē corporis me-
ditatio p[ro] diuisitate t[er]pis est diusa
q[uod] nō reuelato adhuc t[er]pe grē q[uod]
uis incorruptionē corporis desideret
tū cōmittit disp[er]saciōi dīme sicut
et b[ea]tissimavgo fecit eo q[uod] tūc ma-
trimoniū fructificabat grē dīme
Quia cum propagacione semis fie-
bat eciam propagacio religiōis. t[er]pe
autē reuelate grē incorruptionē cor-
pis tenebat in corporis integritate
et castitate q[uod] tūc verbo castitatis
fiebat eciam ad gētes propagacio re-
ligiōis. **E**t q[uod] et mīrimoniū ante
legē et castitas t[er]pe grē deo fructi-
ficabat mīrimoniū abrahā p[er]fert
celibatui iohis q[uod] castitatem quā
iohes exhibebat in corpe abrahā
habuit in bitu et mente et talis in
corruptionē meditatio ē virginitas
vbi incorruptionē tenet in mēte et in
corruptionē corporis habet in bitu
mētis q[uod] quis nō sit in corpe. **E**t q[uod]
dicavit vīctorin? q[uod] nō cōsensit in cor-
ruptionē corporis intelligendū est
de illa corruptionē q[uod] violat bitum
stīnēcie in mēte. **H**oc imīciū fig-
nor[um]. **H**oc est vltimū et in hoc tā
gūtur tria. Primiū signū recapitu-
lacio. **S**econdū est signū glē dei si-
nis in ipso signo. **T**ertiū est cōfir-
matio discipulorū finis in alio dīc
ergo h[ab]z imīciū signorū p[ro] se factorū
q[uod] ante signa p[ro] patre; facta fue-
rat in stella et baptismo et symeo-
ne et alijs (fecit ihs) et ideo falsū.

est qđ dicit de signis pluribus i
libro de infancia saluatoris et in
euāgelio nazareorū: In chana
galilee: ad sollēnitatē i approuba
cōnem nupciarū. Jobelis. ij. Da
bō p̄digia in celo surſū i signa i
teria deorsū i q̄ntum ad finem i
ipō (maifestatuit gloriā fua.) h̄
est glorioſaz i ſe latente dimitatē
q̄ est gloria fua. ſupra p̄mo Vidi
mus gloria eius gloria q̄i vniage
miti a patre. p̄me Thimo. i. ſoli
deo honor gloria. maifestauit
autem p̄ effectū dīne virtutis et
hāc cōſiderando onditur. iohes eē
aqla in viſu deitatis (Et credide
rūt in eū diſcipuli a?) Ecce ſimis i
in altro. Job. xi. ego credidi q̄z
tu es xp̄s fili? dei viui q̄ in hunc
mundum veniſti: hec eſt ergo ex
poſicio lr̄. Dicut autē ſunt nup
cie homis a homīs quas xp̄s ſua
ſanctas ondit eē p̄ncia. Ita ſunt
nupcie dei a homīs in naturarum
cōiunctione ad fidēi ſuſtationem
in ſpūs creati i ſpūs increati ſo
ciate i hoc in grā i gloria de p̄
mo dicit Mathē. xxij. q̄ ſimile ē
regnū celorum homī q̄ fecit nup
cias filio ſuo cū būanam naturaz
dīne natuē in vnitate perſone co
pulauit i facta ſunt duo deus i ho
mī in carne vna. In q̄ ſicut dī. Col.
ij. plenitudo dimitatis habitauit
corpaliter. ſcđe nupcie ſunt dei i
homīs in uno ſpū in gracia caita
ns cōiuncti. i. Cor. vi. Qui adhe

ret deo vniis ſpūs eſt i iſte ſunt
nupcie pſaac i rebecœ. Gen. xxii
ij. q̄ rebecca introduxit in cubicu
lum matris ſapie i itūtū dilexit
eam ut dolorē qui ex morte mīs
acciderat hoc e synagoge tempe
raret. Hęe nupcie cōſenſum h̄it
in grā deuocōmis. amplexus iv in
cul̄ caitatis. oſculū in vniōne ſpi
ritus in vinculo pacis. cōiunctio
nem i vniōe i p̄cepōe ſpūalis
dulcedinis. Alie ſunt nupcie dei i
homīs i gloria q̄n fidelis anima
ingredit thalamū ſponſi i ſecre
to celeſtis luntimis i iſte ſunt nup
cie affueri regis cū hester abſcon
dita in q̄bus rex beatus aiam hu
militate abſconditā tunc glorio
ſam facit i ſui regni facit eē ſor
tem De h̄iſs autē ſup Mathē. i
Lucā multa notata ſunt. In ſimis
aut̄ h̄iſs aq̄ terrene cōſolacōmis
infipide traſfit i vniū eterne iocū
ditatis in dei ſapore i ſocietate.
(Post h̄ descendit capharnaū)
Dic incipit ſcđa p̄ ſim p̄tātem
opatiū a verbi maifestatio q̄ eſt
i cultus diuini ordinacōne. diuī
dit aut̄ in duas p̄tes. In q̄z pri
ma deſcribit tēpus i locus q̄bz
ad hui⁹ p̄tātis demonſtracionez
venit. In ſcđa at̄ ordo i oſteſio
p̄tātis deſcribitur ibi: Et iuemit
in tēploq̄c: In priori aut̄ h̄az p̄
ciuni duō dicunt. Tangitur em
locus māſionis familiæ dīi cū ſe
pparauit ad ſemiandū euāgelīū

Et tāgitur tēpus a locis euāgeli
sacionis ibi p̄pe erat pascha. ac-
In p̄mo dicitur duo sc̄z quo di-
uertit q̄ ibi dē familiā remāfit.
dicit ēgo p̄ h̄ec descēdit caphar-
nāū. **V**idetur q̄ hoc nō sit v̄rū q̄
mūcie facte fuit i die epyphame
circa qđ temp⁹ nō erat prope pa-
scha iudeorū. **A**d hoc autē dicen-
dū q̄dem post h̄ec descēdit sed
nō statim post h̄ec i interim appro-
pinq̄bat pascha iudeorū hoc est
qđ dicit p̄t h̄ec nō st̄nuo tpe h̄
aliq̄bus de q̄bus nō est vis intie-
dis descēdit capharnāū vbi plu-
rimas feitytutes ad cōuersioēz
galileorū. **M**ath. iiiij. **R**elicta na-
zareth v̄xit i hitauit capharnāū
dicit autē descēdit ppter loci fitū
q̄ aliorū fuit iuxta chanan q̄ iux-
ta capharnāū vel vt aliū quidam
dicunt q̄ in hoc fragilib⁹ matrī q̄
cognatis cōdescēdit. viij. i seq̄tur
(ipse i matr̄ eius) quā euāgeliā
do ppter reuerenciā sexus circūdu-
cere nō debuit ppter honore m̄ris
a procuraciōe certe māfionis nō
eāt dimittēda i ideo de māfione
puidit matr̄ Tob. iiiij. **H**onore
habebis m̄ri tue ōmib⁹ dieb⁹ vi-
te eius i oī descēdit capharnāū
i ppter hoc q̄ expeditū esset euā-
geliū reliqt eam nō circūducens
eam secū. q̄ feminaz nō est cir-
cure. sed domī discere p̄. **C**or. x-
iiiij. **N**ō p̄mittat mulieri in ecclā
loqui sed si qđ volunt discere do-

mī viros suos interrogēt. **E**t fra-
tres eius dñi fratres hic cognā-
ti eius sc̄dī carnem qui magis
adhuc propinqtatis iure seque-
bātur eum q̄ racione doctrine ut
dicat glosa i los ecclā reliquit p̄
se. **V**nde Job. viij. Neq; emī fra-
tres eius credebāt in eum. **E**t di-
scipuli ei? glosa qui nō fratres
hoc est nō pp̄inqtatis amore ad-
berebāt. sed cupiētes eius infor-
mai doctris q̄ licet cū eo capharnāū
descendēt. tamē illos ibi nō
reliquit sed secū circa duxit i docu-
it Job. xij. **V**bi ego fū illic i mi-
ster me? erit p̄s. **N**on descendē-
mus a te viuificabis nos i nomī
tuū inuocabim⁹. **E**t ibi māserēt
nō multis dieb⁹ i quia q̄ ali
quib⁹ ibi diebus māserūt ih̄us
i discipuli hoc fuit ad p̄uisiōem
i solacōem matris i fratz. sed
q̄ aura spūaliuz tpalib⁹ est ppo-
nēda. i ideo dicit q̄ manserūt ibi
nō multis dieb⁹ i causa hui⁹ sub-
iūgitur cum dic̄t. **E**t p̄pe erat pa-
scha iudeorū. **H**est solēmitas pa-
sche qđ idē est q̄phase. **H**est trā-
situs q̄ in illo festo i memoracō
celebribāt. trāsitus de egypto i oī
tunc i azima comedebāt i agnū
ymolabāt sicut fecerūt quādō de
egipto exierūt Exo. xij. **I**n hoc au-
tem festo Exo. di. xxij. Preceptū
fuit q̄ omne masculinū appare-
ret coram domino qđ et domīn⁹
facere voluit quia q̄uis ip̄e legi.

non subiaceret. tamē legi contrari? corā iudeis noluit apparere. Ma thei. v. nō rem soluere legē s; ad implere. ideo dicit **D**eutero. xvi. **T**ribus vicibus p annū apparebit ḥne masculinū tuum corā do mino q; ideo sēqtur. **E**t ascendit ih̄s iherosolimā) supple cum di scipulis suis ne legi eēt contrari? q; vt i loco sollemni a tpe festiuo p̄dicacōem suā inchoaret. **J**oh. xviiij. **E**go palā locutus fui mūdo ego semp docui in synagoga q; i tēplo quo ḥnes iudei cūveniunt q; i abscodito locut⁹ fui n̄l. **I**ste em̄ ascensus fuit in p̄mo anno aīq̄ ioh̄es in carcere⁹ eodem āno q; i baptisatus fuit q; nō fuit mag nū sp̄acium sicut patet. q; ānus ille nō fuit embolismal⁹ q; illo ā no annūciatio sua q; passio eodez die fuit. qd̄ eē non potuiss̄ i em bolismo. **M**oralis autē iste descēsus fīgt condescenſi quo cōdescēditur infirmis q; fragilitas infir morū h̄ qrit vt eis cōdescendat. **R**ō. xv. debemus nos firmiores i bēcillitatē infirmorū sustinē q; nō nobis placere vñus quisq; placet proximo suo: in bonū ad edifica cōnem fidei. Debēt autē relinqui i villa p̄m̄ guedis qd̄ capharna um interpretatur vt cura eorum qñ tu possim⁹ q; qñtū sufficit agaf ne egestate labore⁹. p̄mi **T**hio. v. **S**i q̄s fuorū q; maxime domine sticorū curam nō habet: infidelis

est q; infideli deterior. **A**lias autē a hr̄liter volens ascendere in iherusalem trāitus erat per caphar naū q; sic cura p̄p̄ in quoꝝ non im pediuit diligēcia sp̄ualium. **E**t inuenit in tēplo vēdetes q̄c) **H**ic ināpit manifesta cō p̄tatis verbi in ordinaçōne cultus dñi q; debe tur creatori. **H**ec autē pars habet duas p̄tes. **I**n quarū prima est pueritatis hūane circa cultū dei p̄tatiua correctio. **I**n scđa autē signū hui⁹ p̄tatis adhibicio ibi r̄nderunt ergo iudei: **I**n p̄ma ha rum tria dicūtur. describit̄ enim circa locū cultus dei mīstrorū per ueritas. **I**n scđa dñi ih̄u per correptionē adhibita seueritas. **I**n tercia q; hoc p̄finitū fuerit p̄phe te autoritas. dicit̄ ēgo de primo **E**t inuenit: q; sicut bon⁹ p̄latus p visitacōnem p̄priam inq̄siuit. q; nō dissimularūt q; in hoc formā visitacōnis p̄latis dedit. **P**s. intende ad visitādas ḥnes gentes q; nō mi-o-q-o-inq̄tatem. **G**en. xviiij. descendā i video vtrū clāmorē qui venit ad me ope cōplēuerit (in tēplo) qd̄ q; nomē q; de dicacōnem habuit vt nō nisi cul tui dei apta ibi exerceretur. nonē enī habet a teplaçōne siue contē placōe. dedicacōnem autē sicut legitur. iii. **R**eg. viij. **P**s. domū tu am dēct̄ sācītudō dñe et hoc im properat dominus sacerdotib⁹. **E**zechiel. xlivij. p̄suītis custodes

obseruacionū mearum in sāctua
rio meo wōbis meti pīs hoc est ad
utilitatē auaricie vestre **Jere.** vi.
A minore vſq; ad maiore om̄es
avaricie studet **Mal.** pmo **Quis**
ex wōb ē qui claudat ostia mea
gratuito. q-d. nullus qrōnia vē
ditis auaricie vestre p̄cio(vēndē
tes qd̄ p̄curauerūt sacerdotes vt
null⁹ excusaret a sacrificijs quin
qñ in forib⁹ tēpli animaliū p̄mo
lādor⁹ inueniret emp̄cōez (et emē
tes) aialia i sacrificia ad offeren
dū. **E**st autē attendendū qd̄ in tē
plo erant q̄tuor atria in tēpli cī
cuitu. **V**nū erat atriu. interi⁹ in qd̄
erat altare olocaustor⁹ in qd̄ no
itrabāt nisi sacrificior⁹ sacerdotes
i leuite ritū exercētes. **S**ecundū fu
it atriu mundor⁹ in qd̄ layci mū
di intrabāt sacrificia sua ad osti
um interioris atrij p̄sentātes ad
man⁹ sacerdotū. **T**erciū atriu fuit
mūdaꝝ mulierū ad supplicacōez
vemēciū. **Q**uartū atriu fuit immū
daꝝ in qd̄ ecīā gentiles aliqui in
trabāt i in illo aialia vēdebanꝝ
iussu sacerdotū qd̄ n̄ eāt līcītū qz
dño fuit dedicatū. qz ecīā in mō
tevbi apparuit dñs fecit pom̄ ter
minos ne alijs accedēt. **Exo.** xix.
Si bestia tetigerit mōtē lapida
bit i oꝝ in loco isto non debebat
aliqd̄ agi n̄ qd̄ ptinebat ad enī
dacoem immūdaꝝ (boues) qz il
li ptinebat ad maḡ sacrificia (et
oues) qd̄ ptinebat ad minorā (et
oues) qd̄ ptinebat ad minora (et
oues)

colūbas) que p̄tinēt ad sacrificia
paupuz (et nūmulaios sedētes)
q̄ ad questū prestabāt i mutua
bant emptorib⁹ pecuniam qd̄ li
cet esset p̄hibitū tamē hoc saēdo
tes fieri volebant propter suū lu
crū. **N**ūmularij. hic dicātur cap
sores et v̄surarij. **Ezech.** xxii. **V**su
ram et sup̄ abundāciā accepisti
Deute. xxii. **N**ō fenerabis fratri
tuo ad v̄surā i munera sup̄ inno
centes nō accepit hoc enī attēn
des p̄tifices om̄ia hec fieri fecer̄t
pp̄ter sua lucra i libertates illas
coēdebant i restituōnes talib⁹
fieri cōpellebant i in hoc imitan
tur eos nostri tēpis prelati fūnni
ad quorū fores. **N**ūmularij stāt
simili vīcio v̄surās exercētes et ma
iora habēt p̄eūlegia ab ip̄is q̄
sanci i religiosi. hoc enī vīciū a
symoniacis exercēt qui in tēplo
ecclesie boues vēndūt. **H**eda. **B**o
ues sunt p̄dicatores quibus ara
tur i seminat terra domini semī
ne verbi dei p̄ma. **Corinthioz.** ix.
Non alligabis os boui trituriāt
Sed boues vēndūt qui non diui
no amore. sed questū intuitu ver
bum doctrine vel predicationis vel
diuīne laudis audientib⁹ impē
dunt. hoc verbū attendere debēt
illi qui temporalia et nō spiritua
lia querūt adipisci oues autem
sunt opera pietatis. **O**ues autem
vēndūt isti qui humāne laudis
gracia opera pietatis exerceant.

Math. vii. Attendite a falsis p
phetis q̄ veniunt ad vos in vesti
mentis ouii-intransclus aut̄ sūt
lupi rapaces. Colubē aut̄ sunt do
na sanctissimis qz sup̄ xp̄m spiritus
sancti in colubē specie apparuit.
Mathei. iij. q̄ Luce. iij. de q̄bus
dicit beda Colubas vendūt qui
acceptā spūss andi grām ad p̄cū
dant vel qui ipoficonem manū
ad vulgi fauore tribuūt q̄ sacros
ordines vel bñficia non ad meri
tum h̄ ad grām h̄om̄ vel quest
largiūtur cū scriptum sit gratis
acepistis ḡtis date. **M**athei. x.
Nūmularij sedetes: hoc est in lu
cris quiescentes. vt dīc beda sūt
qui in tēplo non similate celesti
bus. h̄ apte terrenis rebus in ec
clesia deseruiūt sua q̄rentes non
que ih̄u xp̄i P̄hilip. ii. Omnes q̄
sua sūt querunt non q̄ ih̄u cristi.
Ementes aut̄. lxx sacerdotibz p
adipiscenda grā offerebāt sicut
et adhuc h̄is tribus mōis se in
gerūt multi sūmis sacerdotibz ut
beneficia p̄monij sāguinis ih̄e
su xp̄i accipiant. vii dīc Hernh.
ad eugenium Circuit sedulj ex
ploratori-blandij obseq̄tūr. ma
nibus et pedibz reptat si quo mo
do valeat se ingere in p̄moni
um crucifixi exhibz labore ut vos
simulat sanctitatē ut ouis-dona
appendit p̄ columbis et aliquido
nūmulariorū exhibet marsubiū.
Et cū fecisset: hoc ē scđm in q̄ ad

hibet correctionis seueitas Et tā
git tria Animaliū ciectionē-eris
effusionē. et columbarū vendicā
nis inhibicōem. Circa primum
duo facit descripcōem instrumē
ti ciectionis. et ciectionē ipsā. Di
cit ergo (Et cū fecisset q̄fi flagel
lumi de fumiculis) Ecclastes. iii.
fumiculus triplex difficile rūpit.
Duplex enī fumiculus nō bene re
tundit et ideo nō vbiqz in p̄cuā
endo cōiungit p̄cuſſo-h̄ de tribz
optie retūdatur et vndiqz tāgit
corpus p̄cuſſum et hoc flagellum
est pena-h̄m tres cōdiciones pec
catorū in sentencia cōdemnacōis
cōplexum - quorū vnum ē in pec
catore malicia vel ignorācia vel
cōtemptus. scđm est cōfideracio
deformitatis et scđali in actu pec
cati. tertiu aut̄ est cōfideracio cō
cumstanciarū. Ex h̄is cōpletūt
correctionis seueitas. Eccl. xl. fla
gella sup̄ inq̄s creata sunt. Iſa
ye. xxvij. flagellū inmundās cum
trāferit eritis ei in cōculacionem
Prouerb. xxvi. flagellū equo et
chamis asino et virga in dorso i
prudenciaz. qz ergo sic cōpletūt
peccati deformitas. **P**rouerb. v.
fumibus p̄tōrum suorū quisqz
cōstringit. ideo etiā seueritas cō
fure ex h̄is debet cōpledi (Omēs
ciecāt) nullū excipiendo fine perso
narū p̄sone acceptōe. **P**ſ. scđm
multitudinē inq̄ratū eorū expel
le eos quomā irritauerūt te dñe.

(de templo in q) illicti fuerat p sa
cerdotes collocati. **I**sa. xxij. **E**xpel
la te de stacōe tua i de ministeio
tuo deponā te i qr equalit displi
cet deo iniqu? i iniquitas eius. **J**o
subdit. **O**ues quoq; i boues) m
chil em̄ boz retinuit nec in vſus
fiuos couertit. **g**en. xiiij. **L**e u ma
nū meam ad dñm deum excelsuz
possessorē celi i terre qra filio ſb
tegnis vſq; ad corrigā calcij n
acciā ex omnib? que tua fuit. i.
Re. xij. **S**i de māu cuiusq; mun?
acepi cōtemnā illud hodie resti
tuāq; robis. **I**n hoc ēgo se liberz
ondit vīcorum correctorē dans
pro certo formiam prelatis q̄ li
bera i ſeuera manu i flagello di
ſtrictiōis ecclastice tales expellat
ab ecclia vt **b**tūs **b**ernard? ad eu
gemū. **F**lagellū tenes ſciāt te ad
flagellandū poāius q̄ ad accipi
endū eſſe ppoſitū. **E**t nūmulaio
rū) **S**cđs modus correctionis h̄
ei es nō expellit h̄ pdenū effudit
i h̄ est qđ dicit (effudit) i in di
uersa ſp̄it(es) pecuniaꝝ (i men
fas) in qbus es ponebat (ſubū
tit) vt pecunia p̄dēda ſp̄ geretur
Adu. viij. **P**ecunia tua tecū ſit i
pdiōez veritas tū grata eſt. **N**ic
eiecit stabularios i nūmularios
Isa. xxxij. **Q**ui p̄icit auaciā ex
calūmia et extutit man? fuas ab
om̄i munere. **E**t hijs q̄ colubas
vēdebāt dixit. **T**ercia ſeueritas ē
bas enī no ciecit nec ſubūtit h̄ di

xit de templo penitus auferēda ita
q̄ nec ea tigere voluit. **C**ausa at
hui? nō eſt quā qđam assignat
qr ſc̄z colubē nō ſint detestāde h̄
ad templum redi cēde cū dona ſan
dispū ſignificat qr eciā boues
non detestabaf i queſ i pecunia
h̄ illictā negotiācoem. **V**n̄ cauſa
hui? eſt qr in colubis exp̄ſſe ſpū ſ
ſāti ḡcia ſignificat que p̄ bere
ſim ſymomiacā vēnditūr vñ glō.
ſp̄aliter ſymomiacā h̄ēfis dāna
tur qbus dīc. **A**uferte iſta hic)
ne in dono dei iſta h̄ēfis vñq; ap
pareat Greg?. **C**athedras euer
tit qr taliū negotiātoſ ſacerdoſiū
qđ p̄ in cathedralis intelligitur de
ſtruit hinc ē q̄ ſacri **C**anones ſy
momiacā h̄ēfim dānant i eos ſa
cerdoci ſp̄uari p̄cipiūt qui de ſac
dicio p̄cū quert. **C**ausa at facto
rum i dictorū ſuoz inducit dices
(**E**t nolite facē) opere v̄ro illato
(donū p̄ris mei) **E**cce manifeſte
i apte ſe filiu dei dat eē intelligē
Jere. vij. **S**tetisſis corā me i do
mo hac in q̄ inuocatū eſt nomē
meū i diſtis liberati ſum? eo q̄
fecerim? ab hominacōnes iſtas.
Nūquid ergo ſpelūca latronū fa
cta ē dom? iſta in q̄ inuocatū eſt
nomē meum in oculis vestrīs (do
mū negotiācōnis) qr in negotiā
ciōe ſunt iſfidie latronū ad acci
piendū i fraudāduꝝ. **A**ugustin?
in regula in oratorio meo nemo
aliq; d agat mihi ad qđ factuꝝ eſt

Vnde et nomen accepit. **Isaiae**
lxvi. domus mea domus orationis est
Ihere. vii. posuerunt offendicula
in domo mea in quod inuocatus est no-
men meum. **Zacharie** vltio Si
erit ultra mercator in domo domini
Prophet. quoniam non agnouit negoti-
acionem: introibo in portas domini
Cristi. si quis mercator est: expellat
de ecclesia. quia scriptum est quoniam
non agnouit negotiacionem. **iij.** **T**hi-
mot. **iij.** nemo mili. do impli- se-
ne secularibus ut illi placeat cui
se probavit. hoc est ergo quod dicit
Sed quiescere oritur de ordine his-
torie. quia iohannes dicit hoc factum
est primo anno predicationis domini ante
iohannem in carceraconem. **M**attheus
autem. **xxij.** dicit hoc esse factum anno
ultimo predicationis domini post de-
collacionem iohannis. **S**ed ad hoc di-
cit augustinus in libro de cordia
euangeliorum quod bis factum est et pri-
mo anno factum ponit iohannes. vltio
autem anno factum ponit mattheus et
alii euangeliste. et ideo ecclasia; alijs
verbis in corrigendo dominus unus est
hic et in alijs euangelistis. hoc est
ego quod dicit (**R**ecordatio vero fuit
discipuli eius) sed ponit confirmatione
aposteri propter autoritatem quod
sic a spiritu sancto ab initio fuerat or-
dinatus. et hoc est quod dicit: **R**ecor-
dati sunt discipuli ei: supple per
resurrectionem cum sicut dicit **Luce-**
xxvij. **A**peruit illi sensus ut intelli-
geret scripturas (quia scriptum est)

in psalmo. **lxvij.** (zelus domini tue)
superius a nobis zelus bonus est dif-
finitus et ille sicut dicit **C**ristus. est
feruens amor in bonum. qui zelus per
ita siue ira per zelum dicitur habere
turbacionem animi quam in christi non
cadebat eo quod de christo scriptum est.
Isaias. **xliij.** non erit tristis neque
turbulatus comedit me. **Augustinus.**
zelus domus dei comedit qui omnia
quod videt ibi pueris corrigere cupit.
et emenda non quiescit si emenda
re non potest tolerat et gemit hoc
ecclasia dicit glosa augustini si in tempore
figurali quod est domus orationis
probabit negotiacionem quam honesta
putat cum sit de his que in tempore
offeruntur: quantum magis probabit po-
tacem acetum et gura. **Q**uerit autem
huius qualiter iudei cum multi essent et in po-
testate constituti. promiserunt unum
hominem humilem ista perficere quod non
isurrexerunt in eum. dicit quidam quod
hoc dissimulauerunt ne notam
auaricie coram populo in die festo
incurrerent. sed hoc nihil est et ideo
verbuz ileronimi tenendum est quod
dicit sic. **I**gneum quiddaz atque si
dercum videbatur ex oculis eius et
dimittatis maiestas lucebat in fa-
cie imutans eorum animum quod non au-
debat immittitur in eum manu. et huius
fuit iterum signum dimittatis verbi in
carnati quod aquila videre potuit in
in quo se dimittit ut dicit **Augustinus.**
plus quod in lazari resuscitatione ma-
nifestauit. **H**oc ergo scrutantes

sc̄pturas discipuli inuenierūt Jo
h̄is. v. Scrutam̄ scripturas q̄r
ipse sunt in q̄bus vos putatis vi
ta habere Rō. xv. Quocūq; scrip
ta sūt ad nostrā doctrinā sc̄pta
sunt vt p̄ pacientiā et solacem
sc̄pturaz sp̄em habeam. Atten
dendū autē quāti meriti fit zelus
dom⁹ dei et ḡnialiter om̄is zelus bo
nus cui⁹ adū inter p̄mā sua ope
x̄p̄sondit u⁹ meito phinees pa
ctū sépit in sac̄ doc̄j accepit P̄u
mei. xxv. Cui⁹ feruōe mathathi
as tēplū purgauit p̄ma Māth.
ij. Zelat⁹ est zelū legis sic fecit
phinees zambrie filios salom̄i Cu
ius igne accēsus h̄elyas p̄phetas
baal infecit. ij. Re. xviii. i. Ma
ch. ij. H̄elyas dū zelat legem re
ceptus est in celū p̄s. Tabescere
me fecit zel⁹ meus q̄r nō custodi
ui legē tuam. Zel⁹ autē amarus
est zel⁹ inuidie et hic nō est habē
dus Iac. ij. Q̄z si zelum amarū
habetis et cōtencōes sūt inter vos
ic̄. (Rūderūt ēgo iudei) In hac
pte signū ponit probans et cōfir
mās tantā p̄tatis autoritatē. Et
diuidit in q̄tuor p̄tes. In quarū
p̄ma ponit signi petīcō. In. ij. sig
ni exhibicio. In. ij. signi nō intel
lecti declaratio. Et in q̄rta ponit
om̄i harū fruct⁹. dicit ergo Rūde
rūt ēgo iudei Dic̄is h̄ijs et fās (et
dix̄it ei) signū petentes (qd̄ signū
ostēdis nobis) q̄r p̄ph̄a suaz
p̄tatem debet probare p̄ signū. i.

Corp̄mo Iudei signa petūt (qr
bec fac̄s) Joh̄is. vi. Q̄d ergo tu
fac̄s signum ut videam⁹ et creda
mus tibi. Māth. xi. In qua po
testate hoc fac̄s et q̄s dedit tibi
hanc p̄tatem. Cr̄so. O m̄samia
signo ne op̄ erat ut ea q̄ male fie
bat cessare ficeret. Vñ tk̄mera
rū fuit: in talib⁹ que aperta sunt
querere signū. alter autē et super
bie q̄ indigim̄ sibi signa ostēdi
querebāt Māth. xij. Generacio
praua et puerſa signū querit. Et
signū non dabit ei nisi signū Jo
ne p̄ph̄e: et ideo ecīa hic emigma
tice dat signū; qđ intelligere nō
valebāt et tamē est signū passio
nis et humilitatis sicut signū Jo
ne p̄ph̄e. Sed tūc querit cum p
uerſi essent q̄bus signū aperte in
telligēcie non esset dādum quae
correxit eos cū sc̄ptuz ē sic Ecc̄is.
p̄mo. Perūsi difficile corrigūtur
et stultoz infinitus est numer⁹.
Ad hoc dicēdū q̄ p̄pter puerſos
nec veitas iudicij nec purgacō lo
cā sic est dissimulāda (Respođit
ih̄s et dix̄it eis) Ecce signi exhibi
cio (Solute templū hoc) h̄o est
solute tēplū hoc qđ est tēplū
verum in quo deitas inabit psal
mista. Adorabo ad templū san
dum tuum et confitebor nomini
tuo quia in templo illo nota sui
fecit diuinitas Ezechiel. xlivij. In
gressa est gloria domini in tem
plū domini perviam orientale

Col.-ij. In ipso habitat plenitudo divinitatis corporalis. **Ezechiel**-xliij. locus solij mei et locus gloriae faciacionis pedum meorum ubi habito in medio filiorum israel. **In carne** enim sua habitauit in medio nostri. **In hoc autem quod** dicat: soluite pro soluetis ipatuum pro futura enunciacione ponens: notat quod consentit in hoc quod per genitum humano passus est et ideo sensus est ut dicit **Cristus**: soluite hoc est pro talibus opibus quia modo facio tandem templum corporis mei soluetis putates vos mihi preualuisse. sicut philistini gloriantur se preualuisse a sapientem cum eum dormientem ligassent sed illi sicut tandem succubuerunt sampsoni. sic et vos succubetis et mihi: et hunc est quod sequitur: (et ego) virtute in me latenter diuinitatis. (excitabo) quoniam a somnis (illud) templerem. **Job.**-x. potestem habeo ponendi animam meam et potestem habeo iterum sumendi eam tanquam surgaz a somnis ea facilitate surgam a mortuis. **Ps.** Ego dormiui et somniui ceperim et exirexi quod dominus suscepit me. **Ite** excitatus est tandem dormies dominus. sic ei somnus occultacio est sensuum et retractio ad interiora. ita mors domini occultatio est virtutis et operum diuinitatis et retractio ad interiora et ideo cum voluit operaciones diuinitatis et virtutes ad exteriora rediuxit. dicit autem (in tribus diebus?) per synodos vel sic frequenter

ter alibi dictum est. quod pars prima diei et pars terciij per totum ponuntur fuit enim uno artificiali die in sepulchro ut dicit **Augustinus**. et duabus artificialibus noctibus ut una simila et luminosa sua morte quam per diem significat: duas tenebrosas mortes: culpe et pene que per duas noctes significantur destrueret. **Math.**-xij. **Hic** fuit ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus ita erit filius hominis in corde terre. **Osee**-vi. vivificabit nos post duos dies et tercia die suscitabit nos. **Si** autem queritur quare hunc signum dedit per omnibus aliis. Dicendum quod hunc signum per intentionem et receptionem quod solum peccatoribus competit nec apte dandum fuit. quod sicut dicitur **Mathaei**. viij. sanctum non est dandum canibus et margaite non sunt spargende ante porcos (Dixerunt ergo iudei) **Hic** incipit signum dati explanatio et dividetur hic tria. Primum continet rationem in concordie apud non intelligentes. secundum continet veram huius signum explanacionem. tertium autem continet in intelligentibus spiritu hoc signum reserante dicit ergo iudeus infidelis (quadragesima annis edificatus est templum hoc) non quem prima edificatione quam fecit salomon ut. **iii**. Regum habetur ubi dicitur edificavit dominum dominum annis septem. sed secunda edificatione quam reuerse de babilonica captivitate: sicut

zorobabel et ihu sancto m̄gno et
aggeo et zacharia prophetantibus
appter bella inimicorum impediēcia
edificatū est q̄dragintas ex amis
anq̄ ap̄leret sicut patet Neemie
v. a. vi. (et tu in trib? dieb? exā
tabis illud) q̄si dicāt hoc est in
possibile dicit autē Aug? in li. de
octogita trib? q̄stionib? q̄ licet
inuiti et nolētes dicit̄ verum q̄r q̄
dragintas ex amis edificat templū
dñici corporis q̄r ut dicit̄ q̄dragintas
ex dieb? format et illis p̄ sena
riū multiplicatis pficitur ad na
scendū Et sic appter similitudinē
tpis in cōstruendo tēplum dñicū
corpus dñ templū. Sed cōtra il
lud obiāt p̄ illud Jere. xxxi. No
uū faciet dñs sup terrā feminavi
rum cōcipiet q̄r vir pfecit in mē
bris et v̄tute et sapia fuit xp̄s ab
instāti cōcep̄cōmis. nō ergo in q̄
dragintas ex dieb? edificatū ē cor
pus dominicū. Sed ad hoc dicē
dum q̄uis in alijs embriomib?
maribus figuret corpus in qua
dragintas ex diebus et pficiat ad
natūritatē in sexies. xlvi. diebus
tamen dñi corp? statim ab instā
ti cōcep̄cōis figuratū est. h̄i q̄nti
tate nō fuit cōplete q̄ntitatis m̄si
xlvi. dieb? et postea in q̄dragintas
sexies dieb? ad nascendū Et ideo
dictū augustini intelligit q̄ptum
ad q̄ntitatē molis et nō quo ad fi
guraciōem et sic similitudo est cō
structiōis dñicā corporis ad tēpus

edificacōmis templi materialis.
hoc enī est cōrē templū in quo si
aut dictū est diuinitas corporaliter
habituit et hoc est qđ explanando
s̄b̄dit euāgelista verbis suis (Il
le autē dicebat) sc̄z ihus (de tem
plo corporis sui) intrāfuit hoc est
de tēplo qđ est corp? suum Actu.
xviiij. Cū sit dñs om̄iū nō in ma
nufactis tēplis habitat indigēs
aliquo h̄i supple habitat in tēplo
opacōne sp̄üssantī pfecto quod
ē corp? ip̄hi? Hebre. ix. Peram
plius et pfeciūs tabernaculū nō
manufactū id est nō hui? creacō
nis it̄rouit ihus. hoc enī est glo
riofissimū templū et dom? deitatis
de quo dicitur Aggei. ii. Mēi est
aurum et mēi est argenti m̄gna
erit gloria dom? hui? nouissime
plus q̄ prime Si enī vt dīc Au
gustin? Templū dei sanctum est
qđ estis vos primo Cor. iij. Qñ
tomagi? gloriofū templū est cor
pus cristi in q̄ diuinitas corpora
liter habitat Col. iiij. Et in quo
plenitudo om̄is gracie redūit aut
Johis p̄mo. Plenū gracie cō
tatis (Cum ergo resurrexisset a
mortuis) spiritu iam dato de cē
lis Actuū secūdo (Recordati sunt
iani discipuli eius) p̄ cordis me
ditacionem factum cristi reducen
tes ad scripturā impletaz (quia
hoc dicebat) de corpore suo qđ ve
re erat deitatis templū. Tunc enī
sicut dicitur Apocalips⁹ quinto.

Agnus q̄ occasus ē iudicat? est
ēē dignus accipe librū q̄ p̄ spiri
tum deitatis soluere septē signa
cula eius. hoc est quecūq; scripta
sūt de sacramentis incarnacōnis
baptismatis. pdicacōnis. q̄ ope
racionis ip̄ius. passionis. resurre
ctionis. ascensionis ip̄ius (q̄ ideo
crediderūt scripturē) sicut testifica
ti (q̄ sermōni quē dixit ih̄us) sic
implēti scripturas. Scripturis
enī credere rōnabiliū est. sermōi
autē dīmō credere est eorū qui vi
derūt signa ip̄ius q̄ sic irraona
biles cōuici fūt per signa. vnde
Joh. x. **D**i mibi nō creditis ope
ribus credite a hoc ē quod dicit.
(Cū at eēt iherosolimis) Istō tenz
oim istorū fructū in hijs q̄ nouit
ad fidē edificabantur. dicit ēgo
qr̄ cū eēt iherosolimis i pascha:
vbi iloco sollemni a tpe sollēni
ōnes cōuenerant (in die festo) h̄
dicitur ppter p̄mā diem que ma
gis sollemnis fuit a in illo maior
turba cōuenit (multi crediderūt)
hoc ē credere īceperūt (in nomine
eius) hoc ē in sue dīmitatis nota
mīne cui? notā fecit p̄ signa non
tamē in fidē adhuc firmati fuerūt
Joh. vii. q̄dam dicebat qr̄ hic ē
vere ap̄leta. alij vero qr̄ hic ē en
stus (videntes signa q̄ faciebat)
h̄ enī fuit ad fidē īductiū. **Joh.**
iii. misi signa q̄ pdigia videritis
non creditis. **Jobel.** ii. dabo sig
na ī celū surfū q̄ prodigia ī ter

ra deorsū. sanguinez q̄ ignē q̄ va
poreni sumi. **V**n patet q̄ isti ma
gis signis q̄ ex deuocione crede
bant (**I**pse autē ihsus nō crede
bat semetip̄m eis) qr̄ isti tpales
erāt q̄ ad tempus credebāt q̄ in
tpe temptacōnis recedebāt. **D**ic
ipse dīs dīgit q̄ subiūgit causaz
euāgelistā dices (eo q̄ ipse ihsus
noss̄ ōnes.) **Ihere.** v. dīne oculi
tui respiciunt fidē. **Heb.** iii. **O**m
nia nuda fūt oculis ei? q̄ ideo sc̄i
vit q̄ nō essent stabiles (et quia
opus ei ihsu nō erat vt q̄s testio
mū de homine phiberet) sic op̄
est hōmī q̄ non videt nisi exteiora
Ihere. xviij. **E**go dīs scrutās re
nes a corda. i. **R**eg. xvi. homies vi
dent q̄ patēt. deus autē intuēt cor
Job. xxvi. **N**udus ē īfernus co
rā eo q̄ nullum ē operimentū p̄di
cōmī. **Eccī.** xxiiij. **O**culi dīi lucidio
res fūt sup̄ solem. p̄fundū ab
yssi a hōmī corda intuēns ī ab
scinditas p̄tes (ip̄e enī ihsus scie
bat) vt deus (qd̄ esset ī hōme)
qd̄ nemo poterat scire n̄ deus a h̄
iterū asp̄exit aq̄la q̄ ī ip̄o mani
festauit verbi incarnati dīmitatē
Job vltio. sc̄io q̄ omnia potes a
nulla te latet cogitacō. **Joh.** xvi.
nū scimus qr̄ sc̄is ōma et nō est
o. t. vt q̄s te. in. a in hoc agnou
mus qr̄ a deo vēnisti q̄ existi hoc ē
ergo qd̄ dīcit. **I**sti autē quib; us
nō credit se ihs falsi fūt fratres.
de q̄bus dīaf. ii. **C**or. xi. piculū

in falsis fratribus et hoc nota est ex
glosa quod in capitulo iudicii psalmorum et
quod in ea continetur quod heretici iuste
apostolice legalibus penitentia affli
guntur sed est quod in manifestacione
fue deitatis ostenditur verbum incarnationis
tum per potentiam auctoritatis quam exhibi
buit in cultu dei. — Ca. iij.

Hec autem loco ex phariseis
est. — Hic incepit manifestacio potestis vobis
quod ipse est divinitas opacitas opati
uum et erudituum aliquod a se ad san
ctificacionem. Et huius duas partes. In
prima ostenditur potestis et eruditio in
institutione et sanctificacione et effectu
sacramenti regenerationis et hec de
terminatur in hoc iij. capitulo. In
secunda tangitur potestis et eruditio de
gratia significata in aliis et hoc ostene
tur in prima parte quarti capituli. Istud
autem capitulo in tres partes dividitur
in quarum primam tangit de sacramento
regenerationis quod tu ad institutiones
et sanctificacionem atque officium. In
secunda autem parte tangit quod talis san
ctificatio fidei operantis in sacramen
to summis est missis verbis in mundum.
In iij. autem parte ponit eruditio de
purificacione quam facit sacramentum.
Secunda pars incepit ibi. Sic deinde di
lexit mundum. Tercia autem incepit ibi
potest hoc venire ihesu et discipuli eius in
indea. — Prima haec pars secundum subdi
viditur in duas partes in quibus prima
accipit occasionem remedi ad hanc

doctrinam. In secunda autem ponit do
ctrinam ipsorum ibi. Respondebat ihesus
et dixit ei amen amen dico tibi mihi
qui quis renatus fuerit. — In pri
ma sex continentur. In quorum pri
mo ille per quem ad doctrinam istam
pueitur describit a natura. Secundo
a religione. tertio a nomine. quarto
a dignitate potestis. quanto a diligent
ia inquisitoris. sexto a studio pro
rede veritatis dicit ergo. Erat autem
Continuatur ad procedens quod dicitur
est quod multi crediderunt in eum videntes
signa de quibus unus fidem acceptam
iam per visionem signorum producere mi
tebatur ad veritatis perquisitionem et
sic erat loco rationabiliter et intelligibiliter
colens contemplacionem. Homo enim
est qui colit intellectum. — Facia
mus hominem ad imaginem et simili
tudinem nostram. Ecclesiastes xvij. Deinde de ter
ra creavit hominem et sumus vestitiuit
illius virtute. Virtus autem que est sum
mus homo est virtus intellectus quia homo
est homo et qui colit illam colit virtu
tem divinam et illam iste secutus est
in loco quod vidit miracula ad fidem
inducere vere se esse hominem prob
auit ex phariseis. ecce religio.
Actus xxvi. Secundum certissimam
sectam nostre religionis viam pha
riseus philipensis. — Secundum le
gem phariseus. pharisei enim et
resurrectionem credebant futuram
et animarum post mortem retribu
cionem quod alii essent saduci non
credebant. — Nycomedus nomine